

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی

عنوان:

**ارزیابی اقتصادی و استراتژی‌های رفع چالش‌های اقتصادی
پرورش ماهی آزاد دریای خزر و قزل آلاي رنگين کمان
در قفس در منطقه جنوبي دریای خزر
(منطقه کاسپین استان گیلان)**

مجری:

عادل حسین جانی

شماره ثبت

۶۱۶۳۳

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی

عنوان طرح/ پروژه: ارزیابی اقتصادی و استراتژی‌های رفع چالش‌های اقتصادی پرورش ماهی آزاد دریای خزر و قزل آلاهی رنگین کمان در قفس در منطقه جنوبی دریای خزر (منطقه کاسپین استان گیلان)
کد مصوب: ۹۷۱۴۰۷-۰۵۴-۱۲-۷۳-۲۴

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: عادل حسین جانی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: عادل حسین جانی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): محمد صیادبورانی، علیرضا ولی پور، شهرام بهمنش، سید رضا سیدمرتضائی، منصور شریفیان، اسماعیل صادقی نژاد ماسوله، عبدالعی صدیقی، حسن گلشاهی، سامک صفائی خلیج آبادی،

سپیده ملکی شمالی، امید ایمنی تملی، فرشاد ماهی صفت

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): محمود حافظیه، محمد صادق اللهیاری

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان گیلان

تاریخ شروع: ۱۳۹۷/۱۲/۰۱

مدت اجرا: یک سال

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۱

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: ارزیابی اقتصادی و استراتژیهای رفع چالشهای اقتصادی پرورش ماهی آزاد دریای خزر و قزل آلالی رنگین کمان در قفس در منطقه جنوبی دریای خزر (منطقه کاسپین استان گیلان)

کد مصوب: ۹۷۱۴۰۷-۰۵۴-۱۲-۷۳-۲۴

شماره ثبت (فروست): ۶۱۶۳۳ تاریخ: ۱۴۰۱/۳/۱۰

با مسئولیت اجرایی جناب آقای عادل حسین جانی دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته منابع طبیعی - شیلات می باشد. پروژه توسط داوران منتخب بخش اصلاح نژاد و تکثیر و پرورش آبیان در تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۶ مورد ارزیابی و با رتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت محقق غیر هیأت علمی در پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی مشغول بوده است.

صفحه	عنوان
۱	چکیده.....
۲	۱-مقدمه.....
۳	۱-۱-تاریخچه پرورش ماهی در قفس در ایران و جهان.....
۵	۱-۲-شرایط اکولوژیک منطقه اجرای پروژه.....
۵	۱-۳-توپوگرافی و شرایط فیزیکی و شیمیایی منطقه مورد مطالعه.....
۵	۱-۳-۱-محیط فیزیکی.....
۶	۱-۴-محیط اقتصادی -اجتماعی استان گیلان.....
۷	۱-۵-اقلیم استان گیلان.....
۹	۱-۵-۱-بررسی جمعیت استان و پراکندگی آن.....
۹	۱-۶-بازار کار و مشارکت اقتصادی.....
۱۰	۱-۶-۱-سهم اشتغال در بخش های عمده اقتصادی.....
۱۰	۱-۶-۲-جایگاه بخش های عمده اقتصادی استان گیلان.....
۱۱	۱-۷-تولیدات آبرزی پروری استان گیلان.....
۱۲	۱-۸-فرضیات یا سوالات تحقیق.....
۱۲	۱-۹-اهداف پروژه.....
۱۲	۱-۱۰-پرورش ماهی در قفس.....
۱۲	۱-۱۱-مزایای پروری ماهی در قفس.....
۱۳	۱-۱۲-انواع قفس های دریایی پرورش ماهی.....
۱۳	۱-۱۲-۱-قفس های فولادی.....
۱۴	۱-۱۲-۲-قفس های پلی اتیلنی شناور.....
۱۵	۱-۱۲-۳-قفس های پلی اتیلنی غوطه ور.....
۱۵	۱-۱۲-۴-قفس های کرومی نیمه غوطه ور و غوطه ور.....
۱۶	۱-۱۲-۵-قفس نیمه غوطه ور بشقابی شکل.....
۱۶	۱-۱۳-قفس های رایج مورد استفاده در دریای خزر.....
۱۷	۲-روش تحقیق.....
۱۷	۲-۱-مدل آماری تحقیق.....
۱۹	۲-۲-متغیرها و شاخصهای تحقیق.....

۲۰	۳-۲-روش شناسی روش تلفیقی SWOT-AHP
۲۰	۴-۲-مراحل انجام تحلیل ماتریس SWOT
۲۲	۵-۲-انتخاب راهبرد نهایی با استفاده از ماتریس برنامه ریزی راهبردی کمی (QSPM)
۲۳	۶-۲-پرسشنامه های تهیه و توزیع شده
۲۷	۳-یافته های تحقیق
۲۷	۱-۳-ارزیابی اقتصادی پرورش ماهی در قفس در منطقه کاسپین
۲۷	۳-۱-۱- سرمایه گذاری ثابت طرح (تاسیسات و تجهیزات طرح پرورش ماهی در قفس)
۳۵	۳-۲-تحلیل اقتصادی و چالشهای توسعه پرورش ماهی در قفس در منطقه کاسپین
۳۵	۳-۲-۱-تحلیل عوامل داخلی (قوت ها و ضعف ها)
۳۷	۳-۲-۲-تحلیل عوامل خارجی (فرصت ها و تهدید ها)
۴۳	۴-بحث
۴۷	پیشنهادها
۴۹	منابع
۵۲	چکیده انگلیسی

چکیده

پرورش و تولید ماهی در قفس‌های دریایی از جمله روشهای تولید تجاری در جهان محسوب می‌شود. می‌توان با رعایت کامل شرایط زیستی، غیرزیستی، اجتماعی و اقتصادی و همچنین زیست محیطی با توجه به توسعه پایدار نسبت به توسعه آبرزی پروری در دریای خزر اقدام نمود. پرورش ماهی در قفس از بعد اقتصادی دارای اهمیت فراوانی است و محاسبه هزینه‌ها و درآمدها، نحوه مدیریت و همچنین تعیین محل استقرار قفسها در آن نقش اساسی دارد. هدف این پژوهش کاربردی، ارزیابی اقتصادی پرورش ماهیان سردآبی در قفس شناور در منطقه جنوب دریای خزر در منطقه کاسپین در استان گیلان با توجه به معیارهای منفعت به هزینه (B/C) ارزش حال خالص (NPV) و نرخ بازده داخلی (IRR) بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل دو سایت پرورش ماهی فعال در قفس در استان گیلان بوده و داده‌های مورد نیاز از طریق مصاحبه حضوری و تکمیل پرسش‌نامه در سال ۹۹-۱۳۹۸ به دست آمد. همچنین از مدل تحلیلی SWOT و نظر ۲۰ تن خبرگان شیلاتی استفاده شد. با توجه به امتیاز نهایی عوامل فرصت ۲/۸۹ و عوامل تهدید که ۳/۵۴ می‌باشد. می‌توان نتیجه گرفت در مطالعه پیش رو نقاط تهدید بر فرصتها غلبه دارند و نشان می‌دهد این وضعیت نیازمند راهبردهایی در زمینه کاهش تهدیدها می‌باشد. با توجه به مجموع نمرات ماتریس بدست آمده نمرات ماتریس عوامل خارجی نشان دهنده نیاز به تدوین استراتژی تدافعی به منظور کاهش حداقل ریسک در سرمایه‌گذاری است. در پایان استراتژی‌های رفع چالشهای موجود و پیشنهادات در اقتصادی تر نمودن صنعت پرورش ماهی در قفس در دریا در منطقه گیلان ارائه گردیده است.

واژه‌های کلیدی: پرورش ماهی در قفس، دریای خزر، گیلان، ارزیابی اقتصادی، تحلیل SWOT